

શ્રી શિક્ષણ - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

C/o. શાહ ગોવિંદજી વીરમ, ફેક્ટરી કમ્પાઉન્ડ, મોંટા રોડ, ઔરંગાબાદ - ૪૩૧ ૦૦૧

સમ્યગ્જ્ઞાન વિશારદ

અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર

એનરોલમેન્ટ નંબર

ગામ

જાનવરી-૨૦૨૨

વિદ્યાર્થીનું નામ

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા	પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં	(૫)	પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ
(૧) નિયાતિવાદ	(૧) નિયાતિવાદ ના	(૫) થાય છે/નય છે	(૧) ૬
(૨) સોમપ્રત્યસુરિ	(૨) ડભોદી	(૬) પામે છે તે	(૨) ૧૯
(૩) શ્રી સુદમ ક્રિયા નિવૃત્તિ	(૩) શાંતિસ્તવ	(૭) ભોગવે છે	(૩) ૧૦૮
(૪) શ્રી પાર્શ્વચંદ્રસુરિજી	(૪) સૂર્ય	(૮) દેવતા/દેવ	(૪) ૭
(૫) મદામારી	(૫) મોક્ષ	(૯) ઉપરોક્ત	(૫) ૬૬
(૬) પાંચ સમવાય	(૬) પંકજ	(૧૦) ઉત્પન્ન થાય છે	(૬) ૬
(૭) ન્યાય વિશારદ	(૭) અભાહારી	(૧૧) કાયચોગ	(૭) ૫૦૦
(૮) વિકલોન્નિદ્ર્ય માં	(૮) શ્રી શાંતિજિન	(૧૨) સ્તવાયેલી	(૮) ૧૨
(૯) અજિત	(૯) શ્રીજ્ઞાનેચોથો આરો	(૧૩) અપકાય	(૯) ૧૬
(૧૦) સૌંદરિકા	(૧૦) ક્ષાટ	(૧૪) પૃથ્વીપીઠ	(૧૦) ૩૨
(૧૧) વીતરાગ ના વિશાન	(૧૧) જીવકર્મ કરે એના	(૧૫) તેમજ	
(૧૨) આત્મ સાધક	(૧૨) પુરુષાર્થ	(૧૬) નુહ કરાયેલી	પ્રશ્ન-૬ ✓ કે x
(૧૩) ચરમાવર્ત	(૧૩) અંતર્મુખ	(૧૭) કરી ને	(૧) x (૧) ૨૨
(૧૪) શુભકર્મ	(૧૪) મધ્યમ	(૧૮) સૂર્ય	(૨) x (૨) ૨
(૧૫) તેઉકાય	(૧૫) સિદ્ધસેન દિવાકર	(૧૯) રવેયા	(૩) ✓ (૩) ૧૩
(૧૬) આજિવીકા	પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ	(૨૦) દોડી ને -	(૪) ✓ (૪) ૬
(૧૭) વિજયાદેવી	(૧) ચુકત		(૫) ✓ (૫) ૧૬
(૧૮) તકકર્કરી	(૨) દાથ મા રહેલા	પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો	(૬) x (૬) ૨૩
(૧૯) સમુદ્ધાન	(૩) મા	(૧) ૬ (૬) ૩	(૭) x (૭) ૯
(૨૦) શ્રી સુદમસ્વામી	(૪) ખાકી ના	(૨) ૧૦ (૭) ૯	(૮) ✓ (૮) ૧૬
		(૩) ૭ (૮) ૪	(૯) x (૯) ૨૪
		(૪) ૧ (૯) ૨	(૧૦) ✓ (૧૦) ૪
		(૫) ૮ (૧૦) ૫	

	+		+		+		+		+		+		=		
પ્રશ્ન ૧-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૨-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૩-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૪-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૫-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૬-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૭-મેળવેલ ગુણ		પ્રશ્ન ૮-મેળવેલ ગુણ	કુલ ગુણ

રીમાર્ક

તપાસનારની સહી

૧. સ્ત્રી શાંતિનાથ પ્રભુની વિશેષતાઓ:- (૧) વ્યવસ્થિત વચનવાળા (૨) ભગવાન (૩) દ્વલ્લ ભયા
ભાવપૂર્ણને યોગ્ય (૪) જ્વલાન (૫) સદાસ્વી (૬) ધોગીકવર (૭) ઓગ્રીસ અભિશયરૂપ મહાસંપત્તિથી
યુક્ત (૮) પ્રચારણ (૯) પ્રલોકણપૂર્ણ (૧૦) શાંતિના અધિપતિ (૧૧) સર્વ દેવસમૂહના સ્વામીઓથી
વિશિષ્ટ પ્રકારે પ્રભયેલા (૧૨) અશ્વિત (૧૩) વિષ્વના લોકોનું સ્વાભાવિક રૂપમાં મલ્પર (૧૪) સમગ્ર
ભય-સમૂહનો નાશ કરનાર (૧૫) બધા ઉપદ્રવોનું સમન કરનાર (૧૬) દુષ્ટ ગ્રહ, ભૂત, પિશાચ
બધા શાકિનીઓએ ઉપભવેલી પીડાઓને અર્થલ નાશ કરનાર એવા સ્ત્રી શાંતિનાથને નમસ્કાર કરો.

૨. પૃથ્વીકાથાદિ દસ પદ એટલે પાંચ સ્થાવર પ્રજ્ઞીકાથ, અપકાથ, લેહિકાથ, વાયુકાથ અને વનસ્પતિકાથ
પ્રાણ વિકલેન્દ્રિય (ભેદેન્દ્રિય, લેહીન્દ્રિય અને ચક્રેન્દ્રિય), ગર્ભજ તિર્યંચ અને ગર્ભજ મનુષ્ય.
ગાંધીના ભુવને છોકરે બાકીના બધાજ ભુવો પૃથ્વીકાથ, અપકાથ અને વનસ્પતિકાથમાં
પૃથ્વીકાથાદિ દસ પદોમાંથી નીકળેલા ભુવો લેહિકાથ અને વાયુકાથને વિષે ઉલ્લેખન થયેલ
ગતિ $\begin{matrix} \text{પૃથ્વીકાથ} \\ \text{અપકાથ} \end{matrix} \rightarrow \boxed{\text{પૃથ્વીકાથાદિ દસ પદ}} \leftarrow \text{વનસ્પતિકાથ}$
આગળ $\text{લેહિકાથ} \leftarrow \boxed{\text{પૃથ્વીકાથાદિ દસ પદ}} \rightarrow \text{વાયુકાથ}$

૩. આત્મા સ્વસ્વભાવમાં રહેલા આત્મપ્રદેશોને આત કાર્યોથી પર સ્વભાવમાં પરિભાવે છે
એને સમુદ્ધાન કહે છે આત કાર્યો:- (૧) વેદના સમુદ્ધાન (૨) કાથ સમુદ્ધાન
(૩) વૈક્રિય સમુદ્ધાન (૪) મરણ સમુદ્ધાન (૫) લેખ સમુદ્ધાન (૬) આહારક સમુદ્ધાન
(૭) કેવલી સમુદ્ધાન. કેવલી ભગવંત વેદનીય અને આકુષ્ઠ ઈર્મની સિંચાલિત સમાન
કેવલી સમુદ્ધાન કરે છે કેવલી સમુદ્ધાન નિયમથી આઠ સમયનો હોય છે
છ મહિનાથી અધિક આકુષ્ઠવાળા કેવળજ્ઞાની કેવળજ્ઞાનને પામે છે તે નિયમો કેવલી સમુદ્ધાન
કરે છે. કેવળજ્ઞાન પામતી વખતે છ મહિનાથી આઠ આકુષ્ઠવાળા કેવલી સમુદ્ધાન કરે પણ અને ન પણ કરે

૪. મુનિ યજ્ઞોવિજયનુષ્ઠ પ્રકારના અપથી સ્ત્રી સસ્થલી દેવીને પ્રસન્ન કરી વરદાન મેળવ્યું
કાશીમાં ત્રણ વર્ષ અને પછી આગ્રામાં ચાર વર્ષ સુધી પ્રકાંડ વિદ્યાન ભટ્ટાચાર્ય પાસે
ષ્ટદશરૂપ વર્ણનું નવરૂપથી અધ્યયન કર્યું. તેમણે આ ગ્રંથોની રચના કરી એટલે
કાશીના વિદ્યાનોએ એમને "ન્યાયવિશ્વારથ" અને "ન્યાયાચાર્ય" આ બે માનવંતા મિહા આપ્યા.
તેમણે મામના અંતે 'રહસ્ય' આવે એવા 'ન્યાય રહસ્ય', 'નવ રહસ્ય' વગેરે ૧૦૪ ગ્રંથોની
રચના કરી હતી. તેમણે "અધ્યાત્મસાર", ઈર્મ પ્રકૃતિ બિરૂંત અન્ય પણ "સ્વોપજ્ઞાનસિદ્ધિ" સહિત,
ગ્રંથો રચ્યા છે. આચાર્યની દેવસૂચિ મની. અનુષ્ઠા તેમજ સ્ત્રીસંધનો વિનંતીથી તેમણે વિ.સં. ૧૫૪૪ માં
આચાર્ય પદથી અલંકૃત કરવામાં આવી હતી.

૫. જૈન શાસ્ત્રો અનુસાર દરેક કાર્યની સિદ્ધિમાં પાંચ કાર્યો હોય છે જેના છેલ્લા ત્રણ કાર્યો આ પ્રમાણે
(૩) નિયતિ:- કાળ અને સ્વભાવ અનુકૂળ હોય પણ જો કાળની પરિપક્વતા ન થઈ હોય તો કાર્યનું
(૪) પુરુષાર્થ:- કાળ, સ્વભાવ અને નિયતિ અનુકૂળ હોવા છતાં પણ જો ભુલ પુરુષાર્થ ન કરે તો
સિદ્ધિ ન જ પામી શકે. દરેક મુખ્ય કાર્યમાં યથાચોજ્ય પુરુષાર્થનો થવો જ એવો.
(૫) ઈર્મ:- બીજને વાવવા માટે તો પુરુષાર્થ કરે પણ જો ભાગ્યમાં ન હોય તો પુરુષાર્થમાં
પણ સફળતા ન માટે